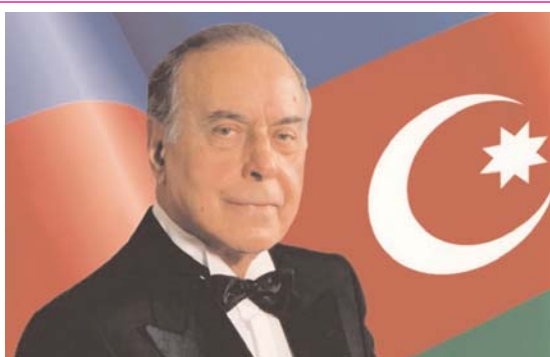

Gün-Xəbər

"Heydər Əliyevin 100 illiyi yubiley medalı təsis edilib"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923-2023)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar" qanunu təsdiqləyib.

Bununla da "Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923-2023)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı haqqında Əsasnamə" təsdiq edilib.

Eyni zamanda, "Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923-2023)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının təsviri" təsdiqlənib.

Paşinyanı aradan götürməyin üç yolu

"Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyanı aradan götürməyin üç yolu var".

Bunu Ermənistan parlamentinin deputatı Armenuhi Kyureqyan deyib.

"Nikol Paşinyanı aradan götürməyin üç yolu var. Ya istefa verir, bu, böyük ehtimalla istisna oluna bilər, ya parlament ona etimad göstərmir, bunu da istisna edirik, ya da geniş ictimai təzyiqlə nəticəsində, amma bu da iki dəfə alınmayıb. Amma bu, heç də o demək deyil ki, bu yoldan tamamilə imtina edəcəyik. İki dəfə alınmadı, üçüncü dəfə cəhd edəcəyik, işə yarıyana qədər çalışacağıq", - deputat bildirib.

349 milyon manat mənimsənilib?!

Millət vəkili Vüqar Bayramov: "Hesabalama Palatasının 2022-ci il üçün hesabatından görsənir ki, 28 auditin 26-da dövlət satınalmaları ilə bağlı pozuntu qeydə alınıb. 2022-ci ildə uyğunluq auditü üzrə maliyyə pozuntularının məbləği 481 milyon manat olub. Bu həmin audit çərçivəsində baxılmış ümumi məbləğin 21 faizidir. Bu audit çərçivəsində 2 milyard 353 milyon manat audit olunub. Bu o deməkdir ki, uyğunluq auditü çərçivəsində yoxlanmış hər 100 manatdan 21 manatında pozuntu qeydə alınıb. Eyni zamanda uyğunsuzluq müəyyənləşdirilmiş məbləğin 73 faizini, yəni 349 milyon manatı geri qaytarılması mümkün olmayan vəsaitlərdir. Bu işə kifayət qədər ciddi maliyyə araşdırması tələb edir".

Davamı səh. 2

Əhmədova hücumun pərdəarxası məqamları

O, Prezidentin güvəndiyi şəxsdir

Səh. 3

Təqvimdə rəngi qırmızı olan tarix

9 May qələbə günü

Səh. 5

"Uçdu göylərə Bizim peykimiz..."

Biz Heydər Əliyev siyasi kursunu davam etdiririkmi?!

Səh. 6

Hər 100 manatın 21 manatı mənimsənilib?!

"Hesabalama Palatasının 2022-ci il üçün hesabatından görünür ki, 28 auditin 26-da dövlət satınalmaları ilə bağlı pozuntular qeydə alınıb".

Bunu iqtisadçı deputat Vüqar Bayramov bildirib. Onun sözlərinə görə, 2022-ci ildə uyğunluq auditləri üzrə maliyyə pozuntularının məbləği 481 milyon manat olub. *"Bu həmin audit çərçivəsində baxılmış ümumi məbləğin 21 faizidir. Bu audit çərçivəsində 2 milyard 353 milyon manat audit olunub. Bu o deməkdir ki, uyğunluq auditləri çərçivəsində yoxlanılmış hər 100 manatdan 21 manatında pozuntular qeydə alınıb. Eyni zamanda uyğunsuzluq müəyyən edilmiş məbləğin 73 faizini, yəni 349 milyon manatı geri qaytarılması mümkün olmayan vəsaitlərdir. Bu isə kifayət qədər ciddi maliyyə araşdırması tələb edir"*, - deputat vurğulayıb.

V. Bayramovun sözlərinə görə, Palata fəaliyyət göstərdiyi dövrdə yalnız bir dəfə pre-audit keçirib: *"Halbuki, pre-audit nəzarətin keyfiyyətinin artırılması baxımdan çox vacibdir. İNTOSAI-in əsas tövsiyələrindən biri də informasiya texnologiyası auditini aparılmasıdır. Amma hələ də Palata tərəfindən bu audit növündən istifadə olunmur. Halbuki, bu auditdən istifadə nəzarətin miqyasının genişləndirilməsinə imkan yarada bilər"*.

İqtisadçı əlavə edib ki, 2022-ci ildə səmərəlilik (performance) auditinin nəticələri 5-dir, yalnız 1 səmərəlilik auditinin nəticəsində nəticəlilik ilə yanaşı qənaətlilik və səmərəlilik meyarları nəzərə alınıb. *"Bu isə ondan xəbər verir ki, səmərəlilik auditinin meyarlarının təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var. Eyni zamanda, səmərəlilik auditinin ümumi auditdə payı cəmi 11.9 %, orta müddətli dövr üçün hədəf isə 15.0 faiz idi. Səmərəlilik auditinin sayının az olması nəzarət mexanizmlərinin keyfiyyətinə birbaşa təsir göstərir"*, - millət vəkili vurğulayıb.

Erməni diasporu ukraynalı jurnalisti təhdid edir

"Beynəlxalq jurnalistlərin Qarabağa gedib nəyin baş verdiyini görmək imkanları oldu. Artıq Azərbaycanın səsi dünyada eşidilir".

Bu fikirləri Ukraynanın UNIAN İnformasiya Agentliyinin direktoru Mixail Qannitski "Haber Global"a müsahibəsində deyib.

O xatırladı ki, ermənilər Qarabağda hər şeyi, o cümlədən şəhərləri tamamilə dağıdıblar: *"Ərazilər minalandı. Gözmək belə, təhlükəlidir. Eyni zamanda ərazidə ümidi də gördük. Belə ki, hökumət yeni yollar"*

çəkir. İnsanların Qarabağa geri qayıtması üçün yeni evlər inşa edilir".

Jurnalist Qarabağla Ukraynanı müqayisə edib: *"Baxmut kimi şəhərlər tamamilə yox edilib. Baxmut müharibənin qaynar nöqtəsi olaraq qalır. Ruslar oradakı hər şeyi məhv etməyə çalışır. Eynisini Qarabağda da gördük. Erməni işğalçılar rusların dəstəyi ilə bunu elədilər. İki müharibə bir-birinə bənzəyir. Yüzlərlə mülki şəxsin öldürüldüyü Ağdamda faciənin izlərini gördük"*.

M. Qannitski bildirib ki, Azərbaycanın Qarabağda

həyata keçirdiyi yenidənqurma işləri Ukrayna üçün modeldir: *"Azərbaycanın təcrübələrindən öyrənməliyik. Bu təcrübə bizimlə bölüşülməlidir. Çünki Azərbaycan bunu çox yaxşı şəkildə həyata keçirdi. Nəticələri indidən görə bilərik. Qarabağ və Ukraynadakı"*

işğalın oxşar tərəfləri kimi, fərqli yanları da var. Dünya 30 il ərzində Azərbaycanın haqlı səsinə eşitmədi və erməni işğalı ilə bağlı məsələdə "sınıfdə qaldı". Bu məsələdə erməni diasporunun da rolu var".

UNIAN-in direktoru vurğulayıb ki, 30 il əvvəl müharibənin görüntülərini dünyanın dörd tərəfində yaymaq mümkün deyildi: *"30 il əvvəl pis adamların pis işlər görməsi və bunun üstünü örtmələri mümkün idi. Bütün sənədləri yox edib dünyaya yalan danışdılar. Hücumlarını gizlədə bilirdilər. Ermənilərin dünya-*

nın dörd bir tərəfində böyük diasporu var. Ona görə də təsir gücünə sahibdirlər, öz fikirlərini yaya bilirlər, hətta lazım olanda yalanlarını da yaya bilirlər. Ruslar da bunu bizə eləmək istəyirlər".

Jurnalist söyləyib ki, Qarabağ və Ukraynada baş verənləri müqayisə etdiyi məqaləsi erməni diasporunu narahat edib: *"Ukrayna Ombudsmanı məqalə haqqında araşdırmalara başladığını açıqlayıb. Amma mənə Ukrayna polisindən bildiriş gəlməyib. Fikrimcə, erməni diasporu ombudsmana təzyiq göstərib. Ombudsman da mənə hansısa məlumat vermədən belə bir addım atıb. Əgər polis həqiqətən nəyisə araşdırarsa, kömək etməyə hazırıq. Əgər polis mənə müraciət edərsə, əlimdəki bütün informasiyaları bölüşməyə hazırım"*.

M. Qannitski xatırladı ki, Azərbaycan Rusiya ilə müharibədə Ukraynanın müttəfiqidir: *"Ermənistan isə Rusiyanın müttəfiqidir. Ermənistan sanksiyalardan xilas olması üçün Rusiyaya yardım edir. Bunu bilirik"*.

İRANDA AYƏTULLAH ...

Bu gün İranda Dini Ekspertlər Şurasının üzvü ayətullah Abbas Əli Süleymani Babolsər şəhərində silahlı hücum zamanı öldürülüb.

İran mətbuatı xəbər verir ki, bu haqda Mazandaran valisinin siyasi-təhlükəsizlik üzrə müavini Ruhullah Sələqi məlumat verib.

Məlumatla görə, İran Milli Bankının Babolsər filialında şəxsi bank məsələlərini həll etməkdə olan Ayətullah Süleymani silahlı şəxsin hücumuna məruz qalıb və nəticədə dünyasını dəyişib.

Şahidlərdən biri hadisənin təfərrüatları barədə bunları deyib: *"Ayətullah Süleymani bankda oturarkən hücum edən şəxs bankın mühafizəçisinin silahını qəfil ələ keçirib ona atəş açdı. Hadisə nəticəsində daha üç nəfər yaralandı"*.

Qeyd olunur ki, qətlə yetirilən din xadimi İranda ali rəhbəri Əli Xameneyin Sistan və Beluçistan əyalətindəki keçmiş nümayəndəsi və etnik bəluçların yaşadığı Zahidan şəhərinin sabiq imam-cüməsi olub.

Qatilin təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən artıq həbs edildiyi bildirilir.

Ukraynada Rus deputat öldürüldü

Rusiyada isə Kommunist Partiyasından Xakasiya Ali Sovetinin deputatı Dmitri İvanov Ukraynada gedən müharibədə həlak olub.

Rusiya mediası xəbər verir ki, o, maddə kimi PMC "Vaqner"-in tərkibində döyüşüb. Deputatın ölümü ilə bağlı respublika rəhbəri Valentin Konovalov məlumat verib. Amma o təfərrüatı açıqlamayıb.

İvanov martın 27-də vəfat edib, lakin bu xəbər indi açıqlanıb. Onun 46 yaşı var idi. Deputat 2023-cü ilin fevralında könüllü kimi döyüşə gedib. D. İvanovun həyat yoldaşı və beş uşağı var.

Bu, Ukraynadakı müharibədə ilk deputatın ölümü deyil, lakin İvanov "Vaqner"-in tərkibində döyüşə gedən deputatlar və məmurular arasında ölənlərin sayıdır.

Xatırladaq ki, ötən ilin oktyabrında Novosibirsk vilayətindən olan deputat Dmitri Şmakov da Ukraynada öldürülüb.

"Azad Jurnalistlər Təşkilatı" Əvəz Zeynallı ilə bağlı Bəyanat yayıb

Bəyanatda deyilir: *"Azad Jurnalistlər Təşkilatı" (AJT) ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin neqativ əməllərini çəkinmədən tənqid edən Əvəz Zeynallının həbs olunmasını, ilkin istintaqın az qala qapalı aparılmasını, ümumiyyətlə, bu şübhəli həbsi qətiyyətlə pisləyir, jurnalistin həbsinin ölkəmizin beynəlxalq imicinə mənfi təsirdən narahatlığını ifadə edir.*

Təşkilat mülki qaydada araşdırılmalı olan bu olayın cinayət təqibi kimi tövsiyə

olunmasına təəssüflənir və bunu hansısa revanşist dairənin hüquq-mühafizə or-

qanlarına təsirinin əlaməti kimi qiymətləndirir. Çünki jurnalistə ilk əvvəl şahid qismində saxlanıldığı bildirilsə də, sonradan Cinayət

Məcəlləsinin 311-ci (rüşvət alma) və digər "yamaq" maddələrlə ittihamı irəli sürülüb.

Məhkəmə prosesində Əvəz Zeynallı ona qarşı irəli sürülən ittihamlarla razılaşmadığını, həmin ittihamları şər və böhtan olduğunu bildirib. AJT tənqidi çıxışlarına görə, bu gün məhbəs həyatı yaşayan Əvəz Zeynallının həbsinin sifarişli, şübhəli və ədalətsiz olduğunu düşünür, eyni zamanda işin Ağır Cinayətlər Məhkəməsində mübahisələndirilən ittiham aktının obyektiv, şəffaf araş-

dırılmasına və ədalətli məhkəmə qərarının çıxarılmasına ümid edir və hökuməti buna çağırır.

İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarına 1500 manat veriləcək

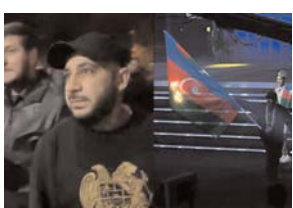
Prezident İlham Əliyev 1941–1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə, həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdefəlik maddi yardım verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, 1941–1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə 1500 manat məbləğində, İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 750 manat məbləğində birdefəlik maddi yardım veriləcək.

Sərəncamın icrası məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan 2,9 milyon manat vəsait ayrılıb.

Erməni baş məşqçidən bayraq skandalına təpki: "Elə ağıllı idinsə..."

Ağırliqaldırma üzrə Avropa çempionatının açılış mərasimində Azərbaycan bayrağının yandırılması və Türkiyə idmançılarının fitə basılması qəbul edilməz idi.

Bunu ağır atletika üzrə Ermənistan yığmasının baş məşqçisi Paşik Alaverdyan deyib.

"Narahatedici hallar oldu. Əlbəttə, bunu siyasiləşdirmək istəməzdik, amma deməliyəm. Gələcək il eyni yarışlar üçün Türkiyəyə gedəcəyik. İndi təsəvvür edə bilərsinizmi, onların bizə münasibəti necə olacaq? Atletlərimizdən Tigran Martirosyan vaxtilə Türkiyədə dünya çempionu oldu, bayrağımızı dalğalandırdıq, hər şeyi etdik. Ermənistanın adını qışqırdıq, amma heç kim bizə heç nə demədi. Onlar indi buna görə apellyasiya şikayəti veriblər. Bu, tamamilə mənasız münasibət idi", - Alaverdyan bildirib.

Baş məşqçinin Azərbaycan bayrağını yandıran Aram Nikolyana təpki belə olub: "Elə ağıllı idinizsə, gedib sərhəddə durardınız. Bir qarışıqlıq yaratmağa məcbur idiniz?"

Milli Məclisin srağagüncü iclası deputat Vahid Əhmədovun üzərinə həmkarlarının genişmiqyası hücum etməsi ilə tarixə düşdü. Xalq arasında daha çox "millətdən uzaq milli məclis" adlandırılan MM - də saxta mandatla uzun illər deputat kürsülərində əyləşən və qocalan deputatlar Vahid müəllimə çox qızmışdılar. Saxta mandatla MM-də oturmalarına heç kimin şübhə etmədiyi cavanlardan ibarət olan "xor kapellasi" da "müxalifət" cildi geydirilmiş birinin başçılığı ilə təhqir və söyüş növbəsi tutmuşdular.

V. Əhmədovun MM-də oturan deputatların saxta seçilməsi barədə əsl həqiqəti bloger Mehman Hüseynova verdiyi müsahibədə dilə gətirməsi, deputatın başını "edam kötüyü" üzərinə qoymaq barədə təklifin səslənməsinə qədər məsafə çox az qaldı.

MM-də deputat kürsülərində

məmurların fəaliyyətindən və məmurların, deputatların qanunsuz biznes fəaliyyətilə məşğul olmalarından və ölkədə qiymətlərin hər gün yüksəlməsini doğuran səbəblərdən danışır.

Həm də V. Əhmədov MM-də əyləşən çox azsaylı deputatlardan biridir ki, hər yerdə hər gün ölkədə baş verən qanunsuzluqdan, haqsızlıqdan, rüşvət və kor-

həmkarlarına çox sanballı cavab verdi. MM-in İntizam komissiyası ilə onu hədələyənlərə dedi ki, komissiyanın suallarına cavab verməyə hazırdır. Özünün dedi ki, xalq onu həmişə dövlət adamı kimi, eyni zamanda, xalqı düşünən insan olaraq tanıyır və güman edirik ki, həmkarlarının bu qərəzli hücumdan sonra da deputat Əhmədov xalq

Əhmədova hücum edənlər yalnız şəxsi qazanc barədə düşünür

qocalmış, xalqın seçmədiyi, lakin xalq adından saxta mandatla 20, 25, 30 il deputat kürsüsünü zəbt etmiş, MM iclaslarına gəlməkdən başqa, dövlət və xalq üçün heç bir iş görməyən, lakin hər ay dövlətdən 5-6 min manat maaşı alan şəxslərin həqiqəti etiraf edən deputat Vahid Əhmədovu hədəfə alması xalqın kəskin qəzəbinə səbəb oldu.

MM-də deputat V. Əhmədova hücum edənlərin kimliyinə fikir verin: hücum edənlərin həqiqətdən necə qorxduqları aydın göründü. MM-də saxta mandatla oturdularına görə, bu deputatlar onsuz da güclənən millət nifrətini xeyli gücləndirdi.

V. Əhmədovun üzərinə qərəzli hücumu təşkil edənlər əslində, bu cür hərəkət etməklə, söz və ifadə azadlığına yanlış münasibət göstərdiklərini ortaya qoymaqla özlərini ifşa etdilər. Bir daha xalqa aydın oldu ki, MM-də saxta mandatla oturan deputatlar yarasa günəşdən qorxduğu kimi, həqiqətdən çox qorxurlar.

Xalq, xüsusən ölkənin Şimal bölgəsində yaşayan insanlar deputat V. Əhmədovun xalq və dövlət üçün göstərdiyi deputat fəaliyyətindən çox razıdır. Çünki o, daim harada çıxış etməsindən asılı olmayaraq, xalqın və dövlətin güclənməsinə maneə olan rüşvətxor və korrupsioner

rupsiya mühitinin hər gün gərginləşən sosial-iqtisadi böhranın getdikcə daha da dəriləşməsi barədə həyacan təbili çalır.

Xalq V. Əhmədova hücum edən deputatların onların xeyrinə hər hansı məsələ barədə MM-də danışdığına şahidi olmayıb. Yaxud, hər il dövlət büdcəsinin 40 faizi ayrılan, dağıdılan və ölkə əhalisinin yarısının sosial durumunu bərbad hala salan, Qarabağ müharibə veteranlarını 80 manata möhtac qoyan, açıq-aşkar müharibə əlillərinin, veteranlarının çətin sosial duruma etiraz olaraq, 50 nəfər əlilin özünü yandırmağa sövq edən ƏƏSM naziri Sahil Babeyin ünvanına həmin deputatların bir tənqidi çıxışına xalq rast gəlməyib.

Sorğu vasitəsilə rəyi soruşulan xalq hesab edir ki, deputat V. Əhmədovun MM-də həmkarları tərəfindən hücumu məruz qalmasının əsl səbəbi bloger Mehman Hüseynova verdiyi müsahibəsində etiraf etdiyi həqiqətlərdən daha çox, bu gün xalqın sosial-iqtisadi baxımdan pis duruma düşməsinə görə cavabdeh olan, tənqid etdiyi ƏƏSMN rəhbəri Sahil Babeyin işlədiyi nazirlikdən faydalanan deputatlar vasitəsilə təşkil etdiyi qərəzli hücumdur.

Qeyd edim ki, V. Əhmədov onun üzərinə hücum çəkən

və dövlət üçün fəaliyyətinə davam edəcək.

Hesab edirəm ki, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev yaxından tanıdığı, deputat kimi etibar etdiyi, ölkənin güclənməsi naminə məmurları və fəaliyyətsiz deputatları tənqid etməklə, fədakarlıq göstərən deputat V. Əhmədovu, R. Mehdiyev dövründən qalma, ölkədə real durumu süni vasitələrlə çətinləşdirən, dövlətin güclənməsinə və xalqın firavanlığına biganəlik göstərən, yalnız öz xeyrinə çalışan qərəzli şəxslərin hücumlarının nəyə xidmət etdiyini dəqiq müəyyən edəcək.

Tapdıq ABBAS

Baş redaktor,

"Əməkdar mədəniyyət işçisi",
Pedaqoji fəlsəfə doktoru,
Qarabağ müharibə veteranı
t.abbas1952@list.ru

Qəhrəmanlıq bizə tarixin dərin qatlarından gəlir. Xalq olaraq qəhrəman doğulmuş və Tomrislər, Babəklər, Cavanşirlər yetişdirən millət olmuşuq. Sayı çox, vətənpərvərlik nümunəsi olan, bir qarış torpağının belə, düşməndə qalmasına razı olmayan şəxsiyyətlər yetişdirib coğrafiyamız.

Tarixdən bilirik, elə Vətən fədailəri olub ki, ölümün gözüne dik baxıb, canından keçib, torpağından keçməyib, tarixin yaddaşına, təqvimə həkk olublar.

Və beləliklə, təqvimdə qırmızı rənglə qeyd olunmuş tarixlər yaranıb. Adətən bu rəngdə qeyd olunan tarixlər qələbə ilə bağlı olur. Qanlı savaşlardan, müharibələrdən sonra tarixə qızıl hərflərlə yazılan elə günlər var ki, illər, əsrlər, qərinələr keçsə də, həmin tarix dəyişməz olaraq qalır. Çünki o tarix təqvimə saysız – hesabsız itkilərin hesabına düşüb. Tarixdə itkisiz qələbənin olduğunu xatırlamıram. Savaşları dəhşətli edən də elə həmin itkilərdi. Ki, 50 milyon itkilə qələbə tarixini yaddaşlara yazdı İkinci Dünya müharibəsi.

Bir əsr içində bəşəriyyətin iki dünya müharibəsi ilə üz-üzə qalması, acgöz dövlətlərin, torpaqdan, sərvətdən nəfisi doymayan insanların, dünyanın yenidən bölüşdürülməsi uğrunda apardıqları mübarizənin "bəhrəsiydi".

İki nəhəng hərbi ittifaq arasında cücmüş narazılıq toxumları Birinci Dünya müharibəsinə gətirib çıxartmışdı. Bu ağılsız mübarizə Almaniyaya və Böyük Britaniya arasında idi.

Lakin bugünkü mövzumuz birinci dünya müharibəsinə aid olmadığı üçün, bu barədə geniş danışmadan, keçid alıram ikinci dünya müharibəsinin bəşəriyyətə vurduğu ziyanların şərhinə.

İkinci Dünya müharibəsi XX əsrin ən dəhşətli səhifəsi kimi, bizim üçün çoxlu qurbanlar hesabına qələbəylə başa çatdı. O qələbə ki, dünyada misli görünməmişdi və Rusiya ilə yanaşı faşizmə qarşı qalxan digər xalqlar üçün də önəmli idi.

İkinci Dünya müharibəsi 1939-cu il sentyabrın 1-də faşist Almaniyasının Polşanı işğal etməsi ilə başladı. Bu müharibə burada iştirak edən dövlətlərin sayına görə və eyni zamanda müharibənin gediş qaydalarına və hərbi texnikanın gücünə görə Birinci Dünya müharibəsindən ağır və dəhşətli idi. O illərdə, İtaliya və Almaniyaya nasistləri nəinki öz ölkəsinin insanlarını, eyni zamanda bəşəriyyəti təhlükə içində qoymuşdu.

Bu dövlətlərin 1941-ci ilin iyun ayının 22-də SSRİ-yə hücumu Böyük Vətən müharibəsinin başlanmasına səbəb oldu. Faşizmin Kommunizmlə döyüşməsi, SSRİ-nin tərkibində olan Azərbaycanı da bu müharibəyə qoşulmaq məcburiyyətində qoymuşdu. Adı tarixdə "Böyük Vətən Müharibəsi" kimi həkk olunmuş bu savaşa, Azərbaycan xalqı həm ön cəbhədə, həm də arxa cəbhədə çalışırdı.

1945-ci il mayın 8-dən 9-na keçən gecə, alman generalı Vilhelm Keytelin danışıqsız təslim aktını imzalaması, faşizmin süqutuna səbəb olan bir tarix kimi yaddaşlara həkk olunub.

Əminliklə deyə bilərik ki, SSRİ-nin faşizm üzərində qələbəyə nail olmasının 80% -də Bakı neftinin payı var. Bunu sübut etmək üçün yalnız belə demək kifayətdir ki, yanacaq-la işləyən hərbi texnikanın 90 faizi Bakı yanacağı ilə işləyib.

məkeşli müharibə yollarında göstərdikləri qəhrəmanlıqlara, şücaətlərə görə Azərbaycan əsgər və zabiti SSRİ-nin müxtəlif orden və medalları ilə təltif edilib.

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq olmuş Həzi Aslanov, Sovet İttifaqı qəhrəmanları İsrəfil Məmmədov, Ruslan Vəzirov, Adil Quliyev, Ziya Bünyatov, Gəray Əsədov, Məlik Məhərrəmov, Meh-

dən biri olan Vermaxtının nəzdində yaradılıb. Müasir dillə desək, bu, A.Hitlerin ali baş komandanı olduğu Müdafie Nazirliyinin tabeliyində olan bir diviziya idi. Türk-tatar əsirlərindən təşkil olunmuş belə legionların yaradılmasında səbəkar olan və bunu ideya kimi təklif edən türk generalı Hüsni Əmir Ərkişet idi. Lakin bu ideyanın reallaşmasında Nuru paşanın da adını qeyd

müstəqil dövlət olması fikri xüsusi vurğulandıqdan sonra, nəhayət 1945-ci ilin martında Azərbaycan legionerlərinin böyük fəaliyyəti nəticəsində, Almaniyaya Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyıb.

Bu gün də Böyük Vətən müharibəsinin iştirakçıları fəxrə, qürurla yad edirik. Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyevin hər il Böyük Vətən müharibəsinin veteranları və onlara bərabər tutulan şəxslərə yardım məqsədi ilə imzaladığı sərəncam, onlara diqqət və qayğının nümunəsidir. Prezidentimiz tərəfindən bu şəxslərə göstərilən hərərəfli qayğı onun öz təbircə desək vacib amildir. Bir məsələni xüsusi qeyd etmək yerinə düşər ki, qələbə münasibəti ilə paytaxtda və regionlarda bayram tədbirləri hər il dövlətimizin, xalqımızın, millətimizin adına layiq şəkildə keçirilir. Bu yolda sağlamlığını, gəncliyini fəda etmiş və

Təqvimdə rəngi qırmızı olan tarix - 9 May qələbə günü

İkinci Dünya müharibəsinin bu faktorları Azərbaycan xalqının fədakar, qəhrəman, cəsəətli bir xalq olmasını bir daha sübut edib. Həmin illərdə Respublikamızda iqtisadiyyatın əldə etdiyi resursları bütünlüklə cəbhəyə yönəltmək dövlətin, xalqın qarşısına qoyduğu ən ümdə məqsədi idi. Müharibə üçün vacib olan vəsaitlərin hazırlanması üçün, bu vasitələri hazırlayıb, yaradıb ərsəyə gətirən zavod, fabrikləri daim işlək vəziyyətdə saxlamaq, qısa müddətdə Bakını ordunun ən mühüm cəbhəxanasına çevirmək, böyük çətinliklər bahasına gəlsə də, bu çətinliklərə sinə gərən, ağır məsuliyyəti çiyələrində daşıyan insanlar vəzifələrinin öhdəsindən layiqincə gəliblər.

Azərbaycanın tarixində ən çox istehsal olunan neft 1941-ci ilə təsadüf edir. Bu tarixdə istifadəsi 23 milyon tona çatan "qara qızıl" SSRİ-nin tələbatının 71%-ni ödəyirdi. Ümumiyyətlə, müharibə illərində Azərbaycan neftçiləri ölkəyə 75 milliyon ton neft, 22 milliyon ton benzin və başqa neft məhsulları veriblər.

Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, SSRİ-nin hərbi hava qüvvələrinə benzin vermək üçün Akademik Yusif Məmmədliyəvin səyi nəticəsində yeni texnologiya yaradılıb. Qafqazdan Berlinə qədər keş-

di Hüseyinzadə, generallar Mahmud Əbilov, Akim Abbasov, Tərlan Əliyərbəyov, Hacıbaba Zeynalov və bir çox başqaları öz qəhrəmanlığı ilə xalqımızın şərəfli tarixinə yeni sətirələr yazıblar.

Azərbaycan legionu...

Azərbaycanın milli müstəqilliyinin qazanılmasına və Almaniyaya hökuməti tərəfindən tanınması uğrunda əzmlə mübarizə aparan bu təşkilatın sayəsində, İkinci Dünya müharibəsi illərində Almaniyada fəaliyyət göstərən, Azərbaycanın siyasi xadimlərinin və xüsusi nüfuz sahibi olan hərbiçilərinin köməyi ilə minlərlə yurddaşının həyatı xilas olub.

Bu, bəlkə də bir təsadüfdür ki, Legionun rəmzini simvolizə edən üç rəngli ay ulduzlu Şevron, Azərbaycan Respublikasının indiki bayrağı ilə eynilik təşkil edirdi. Bu təşkilatın, hərbi dəstənin yaradılmasında əsas məqsəd Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etmək idi. Hətta bunu könüllülərin şüarında da görmək mümkün idi. Şüarda bu sözlər yazılmışdı - "Biz yalnız azadlıq üçün vuruşuruq və biz heç bir qüvvə saxlaya bilməz".

Azərbaycan legionu Almaniyanın xarici hərbi hissələrinin

etmək mütləqdi.

Həmin illərdə əsirlərdən arxa və ön cəbhədə orduya yardım məqsədi ilə istifadə olunurdu. Əsirlər özlərini əsirlikdə tam təsdiq etdikdən sonra legion kimi formalaşmağa başladılar və almanların etimadını qazandılar. Almanlar onları qısaca "xivi" adlandırırdılar. Bu söz " hilfswillige " sözünün qısa ifadə forması idi. Tərcüməsi razılıqla faydalı iş görənlər, kömək edənlər, silah daşıyanlar anlamına gəlir.

Müharibə uzandıqca "xivilər" onlar üçün təşkil olunan alman düşərgələrində təhsil alaraq könüllü legionaya çevrildilər. Lakin bu prosesin ləng getməsinə səbəb, legionların, xalqların azadlığı uğrunda mübarizəsi, zəfər çaldıqları halda aid olduqları xalqın azadlığına nail olub öz müstəqil dövlətini yaradacağı amili idi. Bu amil almanlarda qorxu hissəyə səbəb olurdu. Amma digər tərəfdən narazılıq isə legion rəhbərlərinin yetişdirdiyi qüvvələrdən imtina etmək demək idi. Nəticə etibarilə, nasistlər legion rəhbərlərinin tələbləri ilə razılaşmalı olurdular.

Azərbaycan legionerlərinin 1943-cü ildə Berlində, Milli Azərbaycan Qurultayının keçirilməsi həmin dövr üçün mühüm tarixi hadisə idi. Bu qurultayda Azərbaycanın

bu gün də həyatda olan, yaşayan müharibə iştirakçısına maddi-mənəvi dəstəklər olur. Qəhrəmanların ailələri ilə görüşlər təşkil edilir.

İki dəfə sovet ittifaqı qəhrəmanı adına layiq görülmüş tank qoşunları komandanı general-mayor Həzi Aslanovun xatirəsinə ucaldılmış abidə ziyarət edilir.

Postsovet məkanında və digər müharibə iştirakçısı olan ölkələrdə hər il 9 May faşizm üzərində qələbə günü kimi qeyd olunur. Biz də "Paralel"çilər olaraq, bu böyük tarixi zəfər münasibəti ilə, bütün müharibə veteranlarını və qələbənin qazanılmasında əməyi olan hər bir kəsi təbrik edirik, bu yolda canını fəda etmiş insanlara Allahdan rəhmət, yaşayanlara isə can sağlığı arzu edirik!

Şahnaz Salehqızı

Azərbaycan orbitə yeni peyk göndərir

Rəqəmsal inkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Kosmik Agentliyi ("Azərkosmos") Azərbaycanın yeni peykinin orbitə çıxarılması üçün beynəlxalq nüfuzlu peyk istehsalçısı olan şirkətlərlə danışıqlar aparır.

Bu barədə "Azərkosmos" dan bildirilib.

"Danışıqlar davamlı prosesdir, ölkəmiz və müştərilərimiz üçün ən uyğun seçim edilənə qədər davam edəcək. Ümumiyyətlə, yeni peykin hazırlanması və istismara verilməsi prosesindən əvvəl əsaslı şəkildə araşdırma tələb olunur. Peyk xidmətlərində müştərinin yenilik, dəyişiklik, uyğun qiymət, satış sonrası dəstək, innovativlik kimi tələbləri var. Bu gözləntilər daim dəyişir və yenilənir", - cavabda deyilir.

Bildirilir ki, eyni zamanda peykin orbitə buraxılmasından əvvəl gələcəkdə yeni peyk layihəsindən ölkəmizin əldə edə biləcəyi iqtisadi və qeyri-iqtisadi faydaları və səmərələri öyrənilir.

Xatırladaq ki, hazırda Azərbaycanın "Azerspeys-1" və "Azerspeys-2" telekommunikasiya peykləri fəaliyyət göstərir. "Azərkosmos" kommersiya fəaliyyətinə başladığı bu 10 il ərzində "Azerspeys-1", "Azerspeys-2" və "Azersky" peyklərimizin xidmətlərindən 500 milyon manat gəlir əldə edib.

"Azersky" – Yerini məsafədən müşahidə peyki dizayn edilmiş istismar müddətindən 1 il daha tez, yeni fəaliyyətinin 9-cu ilində missiyasını başa çatdırıb. Hazırda peyk ilə məlumat mübadiləsinin dayanmasına mümkün səbəb kimi kiçik ölçülü kosmik tullantı və ya meteorit ilə toqquşma nəticəsində peykin enerji təchizatının sıradan çıxmış olması ehtimal olunur.

"Azersky" peyki 45 milyon manat məbləğində sığortalanıb və artıq sığorta məbləğinin alınması işlərinə başlanılıb.

Peykin kommersiya fəaliyyətinə başladığı tarixdən indiyə qədər 105 milyon manat gəlir əldə olunub. Həmçinin, müxtəlif dövlət orqan və qurumlarına əlavə olaraq 150 milyon manat dəyərində peyk təsvirləri verilib. Beləliklə, peykdən əldə edilən iqtisadi fayda qoyulmuş investisiyadan 1,5 dəfə çox olub.

Şair Teymur Elçinin 50-60 il əvvəl qələmə aldığı bu uşaq şeiri Azərbaycanın "Azersky" adlı Yer səthinə məsafədə izləmə peyki yoxa çıxandan sonra yenidən gündəmə gəlib. Bu şeir bütün sosial şəbəkələrin Azərbaycan sektorunun gündəmini zəbt edib. Güllüş hədəfi nakam "Azersky" peykidir.

Əcəb millətlik, gülməyi bacarsaq da, özümüzlə gülməyi bacarmırıq. Dünyada inkişaf etmiş millətlər yalnız özünə gülməyi bacaran millətlərdir. İngilis, fransız, alman, yapon və s., daha kimləri deyim... Bütün bu millətlərin hamısı özünə gülməyi bacarır. Azərbaycanda isə "özünə gülmək" söyüş, təhqir sayılır. Kimi haqsız ("neprav") çıxarmaq istəyiriksə, dərhal ona xitabən "filankəs özünə gülmür", deyirik! Yeni düz danışmır, qələt eləyir...

Bir çox bəlalərimizin də mənbəyi məhz buradan başlayır. Əvvəlcə ona aydınlıq gətirək ki, "özünə gülmək" nədi? Məsələn, Çarli Çaplin ingilis xalqına onun eyiblərini yandırıcı güllüş qamçıları vasitəsi ilə çatı-

baycan bəyləri ingilislər kimi, gözləri yaşarana qədər gülürdü. Lakin onlar gülüşün sonunda ingilislər kimi ayılıb Sabirin, Mirzə Cəlilin üstünə getmirdi, onların dediklərindən nəticə çıxarmırdı. Bunu sadəcə bir komediya kimi qəbul edib, şairə və yazıçıya ehtiram göstərirdilər. Bu gün də vəziyyət dəyişməyib. Azərbaycanın klassik ədəbiyyatında yüz il əvvəl qələmə alınmış tənqidi əsəri oxuyuruq və bizə elə gəlir ki, bu əsər bu gün üçün yazılıb. Məsələn,

"Uçdu göylərə Bizim peykimiz..."

Biz Heydər Əliyev siyasi kursunu davam etdiririkmi?!

rırdı. İngilislər onun güllüş dolu tənqid şallağının zərbəsindən gözləri yaşarana qədər gülür, ayılında isə onlar özlərinə güldüklərini anlayaraq, nəticə çıxarmaq istiqamətində fəaliyyətə başlayırdılar. Düzdür, bir qrup mürtəceh qüvvələr problemin həllini Çaplinin ölkədən qovulmasında gördü və Böyük Britaniyanı onun başına dar etdilər - dünya şöhrətli kino-rejissoru ölkədən qovdular. Lakin gördülər ki, Çaplinin yoxluğu onun qabartdığı problemləri həll etmədi, onların daha da inkişaf etməsi üçün münbit şərait yaratdı. O halda ingilis xalqı qolunu çırılmalıy Çaplinin güllüş hədəfinə çevirdiyi problemlərin həlli ilə məşğul oldu və sözün bütün mənalığında dünyanın ağasına çevrildi. Təkcə Çaplin bacarmadı bunu, o, startel rolunu oynadı. İngilis xalqı isə Çaplinin təkəninin davamını gətirməyi bacardı. Təcrübə göstərir ki, bu məsələdə ikinci həlledici amildir. Hər bir xalqın Çaplini ola bilər, amma onun güllüş qamçısı hər xalqı oyatmağa qadir olmaya bilər. Fikrimizcə, ən bariz nümunə Azərbaycan xalqıdır! Mirzə Ələkbər Sabir və Cəlil Məmmədquluzadənin adını çəkmək kifayətdir. Bu iki ədib Çaplinə on qat istedadlı tənqidçi güllüş ustası idi. Onların əsərlərini oxuyarkən Azər-

Sabirin "Hophopname"si... Götürün oxuyun, zəhmət olmasa... Hamı düşünəcək ki, Sabir dahidir, yüz il əvvəl bugünkü problemləri necə səlist qələmə alıb... Xeyir, Sabir istedadlı şairdi, ancaq dahi deyil. O, öz zamanəsində gördüyü problemləri qələmə alıb, öz dili ilə desək, gördüyü nikü-bədi izhar edib. Biz isə bir xalq olaraq bu güllüş dolu tənqidi anlayıb, ondan nəticə çıxara bilməmişik, misralara, sətirlərə gülüb həzz almışıq, vəssalam. Geyiminizi, qiyafəmizi dəyişmişik, düşüncəmiz və həyat tərziniz bir qədər də bərbadlaşıb bu yüz ildə.

Yenə gülürük... 50 milyon dollar dəyəri olan peykin yoxa çıxmasına da gülürük. Bu olayı güllüş dolu tənqide çevirməyi bacaran kifayət qədər sabirlər, cəllillər var. Onların da yaratdığı əsərlərə gülürük, yalnız misralara, beyitlərə, cümlələrə gülürük, özümüzlə isə əsla yox! Elə bilir ki, bu tənqid bizim üçün deyil, biz müdrik və mükəmməl xalqıq - özümüzə razıyıq, özümüzlə vurğunluq - bəlkə də rəngli yuxular da görürük. Bəlkə də ona görə cəmiyyətdə "özünə hörmət elə" ifadəsi məşhurlaşmış. Əslində insan hörmətinin vektoru ətrafdakılara yönəlməlidir, insan başqalarına hörmət etməlidir. Özünə hörmət, özünə vurğunluq tibbdə "şizofreniya"

əlaməti sayılır.

Deyəsən söhbət çox uzandı, indi isə keçək hazırda cəmiyyətin güllüş hədəfinə çevrilən, nakam taleli, itkin düşmüş "Azersky" peykimizə. Rəsmi məlumatlara görə peyk ilə məlumat mübadiləsinin dayanmasına mümkün səbəb kimi kiçik ölçülü kosmik tullantı və ya meteorit ilə toqquşma ehtimal olunur. Belə ki, toqquşma nəticəsində peykin enerji təchizatı sıradan çıxmış ola bilər. Lakin ABŞ kosmik müşahidə mərkə-

xaotik hərəkət etməlidir. "Azersky" isə hazırda öz orbiti ilə hərəkət edir. Rusiya təcrübəsində peyklərdə nasazlıq, hətta, yanğın da baş verib, amma bu heç də peykin nəzarətdən çıxması ilə nəticələnməyib. Rus mütəxəssislərinin fikrincə, bizim peykimizlə müəmmalı hadisələr baş verir. Yeni peykin "Azərkosmos"la əlaqəsi kəsilə də o öz orbiti üzrə hərəkətini və yaqın ki, müşahidələrini davam etdirir. Bu peykin başqa idarəçi tərəfindən ələ keçirilməsi ehtimalını ortaya qoyur. Adının çəkilməsini istəməyən rus mütəxəssisinin fikrincə, böyük ehtimalla "Azersky" peyki Fransanın "Airbus Defence and Space" şirkəti tərəfindən ələ keçirilib. Ona görə ki, peyk yalnız öz istehsalçısı və ya əvvəlki idarəedici tərəfindən ələ keçirilə bilər.

Bu yerdə 1994-cü ildə Minsk qrupu yaradılarda həmsədrlərdən biri kimi Fransanın təmsil edilməsinə Heydər Əliyevin etirazı yadıma düşdü. Necə olur ki, Heydər Əliyev bir münafiqənin həllində Fransanı həm-

zinin məlumatına görə, "Azersky" öz orbiti ilə uçuşları davam etdirir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, "Azersky" Azərbaycanın ilk yüksək ayırdetməli (1.5 m ayırdetmə) Yer səthinin məsafədən müşahidə peykidir. "Azersky" Azərbaycan və Fransa arasında kosmik sənaye üzrə strateji əməkdaşlıq çərçivəsində 2014-cü ilin iyun ayında orbitə çıxarılıb. 2014-cü ilin dekabr ayında, Azərbaycanın milli peyk operatoru "Azərkosmos" və Fransanın "Airbus Defence and Space" şirkəti arasında imzalanmış müqaviləyə əsasən "Azərkosmos"-a təhvil verilib. 2023-cü ilin aprel ayında - istismar müddətindən 1 il tez (fəaliyyətinin 9-cu ilində) peyklə əlaqə kəsilib. İstismar müddəti on il olsa da, məsafədən bəzi təmir-bərpa işlərindən sonra peyk 2-3 il də əlavə xidmət etmək imkanlarına malik idi.

Bu olayla bağlı bir neçə rus mütəxəssislə əlaqə saxladıq. Onların hamısı peykin meteorit və kosmik tullantı ilə toqquşmasını qeyri-mümkün saydılar. Çünki peykin manelərin dəf etmə, ondan yayınmaq qabiliyyəti var. Digər tərəfdən, mütəxəssislərin fikrincə, peyk hər hansı cisimlə toqquşma nəticəsində enerji təchizatını itirərsə, o öz orbitindən çıxaraq,

sədrilər sırasında görmək istəmədi, ona etiraz etdi, onun siyasətini davamçıları isə ölkənin strateji məsələlərindən biri olan kosmik sənayenin inkişafını, Azərbaycanın kosmosa çıxışını təmin etmək məsələsini Fransaya həvalə etdi? Maraqlıdır, deyilmi? İddia oluna bilər ki, 44 günlük müharibəyə qədər bizim Fransa ilə münasibətlərimiz yaxşı idi. K.Marks demişkən, faktlar yaman tərs olur - Heydər Əliyev 1994-cü ildə Fransaya qarşı etiraz edib. Əsas isə ondan ibarət olub ki, Fransada erməni lobbisi güclüdür, bu Fransa hökumətinin "ədalətli mövqeyinə" (diplomatiyada təvəzökarlıq naminə işlədilən ifadə) təsir edə bilər. Cənablar, siz Heydər Əliyev siyasi kursunu necə davam etdirirsiniz?!

Akif Nəsirli

Ermənistan ABŞ-ın "qara siyahı"sına düşdü Gizlicə Rusiyaya ötürürmüş

ABŞ Konqresinin bir qrup ermənipərəst üzvü yenə fəallaşmış, Azərbaycanın Ermənistanla sərhədlərini bərpa etməsinə qarşı bəyanatlar verirlər. Halbuki Konqres Ermənistanın siyasəti ilə bağlı sərt bəyanat səsləndirməlidir.

Bu barədə "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzi bildirir.

Mərkəzin ekspertləri deyirlər ki, ABŞ Rusiyaya qarşı tətbiq etdiyi sanksiyaları nəzarət altında saxlamağa çalışır: "Vaşinqton hesab edir ki, Rusiyaya qonşu olan bir qisim ölkə sanksiyaları nəzərə almır. Bu baxımdan, ABŞ maliyyə nazirinin müavini Elizabet Ro-

zenberqin Mərkəzi Asiya ölkələrinə səfəri diqqət mərkəzindədir. O keçirdiyi görüşlərdə region ölkələrini Rusiyanın sanksiya altında olan şirkətləriylə əməkdaşlıqdan çəkilməyə çağırıb. Bundan əvvəl dövlət katibi Entoni Blinken və digər amerikalı rəsmilər də bölgəyə səfər etmişdilər. Onlar da bu ölkələri Rusiyanın sanksiya altında olan şirkətləriylə əməkdaşlıqdan imtinaya çağırmışdılar. Avropa İttifaqı nümayəndələrinin də Mərkəzi Asiyada olublar.

ABŞ və Avropa İttifaqı bir sıra dövlətlərə seçim təklif edib: ya dünya iqtisadiyyatı çərçivəsində əməkdaşlığa da-

vam etmək, ya da Rusiyaya maddi dəstək qarşılığında məhrumiyətlərlə üzləşmək. Vaşinqton və Brüsseldə hesab edirlər ki, bir qisim dövlətin Rusiya ilə idxal-ixrac əməliyyatları artıb. Bu da Vaşinqton və Brüsseldə şübhə yaradıb ki, həmin dövlətlər ABŞ və Avropadan aldığı məhsulları sonradan Rusiyaya satırlar.

ABŞ Maliyyə Nazirliyinin siyahısında şübhəli 18 dövlətin adı çəkilib. Bunların içərisində Mərkəzi Asiya ölkələri ilə yanaşı, Ermənistan da yer alıb. Ermənistanın son aylarda Rusiyaya ixracı xeyli artıb. Bu, Qərbdə şübhələr yaradıb ki, Ermənistan Kremlin istəyi ilə Qərb ölkələrindən aldığı məhsulları Rusiyaya ötürür. Mexanizm belədir: Rusiyanın sanksiya altında olan şirkətləri lazımı avadanlıqları əldə etmək üçün Ermənistan banklarına pul köçürür, İrəvan həmin pulları Qərbdən gərəkli avadanlıqları alaraq Rusiyaya ötürür.

Ermənistandan fərqli olaraq, Qazaxıstan Rusiya ilə idxal-ixrac əməliyyatlarında ehtiyatlı mövqeyə üstünlük ver-

məyə çalışır. Təsadüfi deyil ki, Astana bir müddət əvvəl Moskvadakı ticarət nümayəndəliyini bağlayıb".

Təhlildə vurğulanır ki, Vaşinqton Pekinin də Rusiyanı sanksiyalardan qurtarmağa çalışdığını müşahidə edir: "Çinin nəhəng şirkətləri Qərb sanksiyalarıyla hesablaşaraq, Rusiya ilə ticarətə diqqət yetirir. Çünki Çinin həmin şirkətləri Qərbin sanksiyaları ilə üzləşmək istəmir. Bu halda həmin şirkətlər ABŞ və Avropa bazarını itirə bilərlər. Buna baxmayaraq, Pekinin regional siyasəti Rusiyanın xeyrinədir və Kreml bu yolla sanksiyalardan qurtulmağa çalışır. Məsələn, Pekinin Səudiyyə Ərəbistanı ilə İranı barışdırması Moskvanın işinə yararlıdır.

Pekin körfəz ölkələriylə sıx əlaqələr qurmaqla ABŞ-ın bu bölgəyə təsirini azaltmağa çalışır. Belə olan halda körfəz ölkələri həm İran, həm də Rusiya ilə əlaqələr qurmağa başlayır. Səudiyyə martın ilk 10 günündə Rusiyadan 2.5 milyon ton dizel yanacağı alıb. Vaşinqtonda şübhəliyənlər ki, Səudiyyə Rusiyadan aldığı nefti emal etdikdən sonra müxtəlif ölkələrə satır. Bu səbəbdən Vaşinqton Ər-Riyadla dialoqu genişləndirib. Pekinin vasitəçilik təşəbbüsləri və körfəz ölkələrinin İranla dialoqu Vaşinqtonda narahatlıq yaradıb".

Britaniyalı politoloq: "Bu, Ermənistanı sülh müqaviləsi imzalamağa məcbur edəcək..."

"Laçın-Xankəndi yolunda Azərbaycan sərhəd-buraxılış məntəqəsinin açılışı çox vacib və vaxtında atılmış addımdır".

Bu barədə tanınmış Britaniyalı politoloq-jurnalist Neil Vatson açıqlamasında deyib. Britaniyalı politoloq xatırladı ki, Ermənistan Laçın-Xankəndi yolundan qeyri-qanuni silah, dərman və başqa qadağan olunmuş vasitələri Qarabağ bölgəsində yaşamağa davam edən ermənilərə çatdırıb: "İlk öncə bu məsələnin qarşısı alınmış olacaq. Biz ötən həftə Qarabağ ərazisində piyada əleyhinə basdırılmış minaların partlaması nəticəsində üç azərbaycanlı hərbiçinin öldüyünü, daha üç hərbiçinin yaralandığını şahidi olduq. Məlum olub ki, həmin minaların üzərindəki tarix 2021-ci ilə aiddir. Yəni, həmin partlayıcı vasitələr üç tərəfli atəşkəsin imzalanmasından sonra ərazidə basdırılıb. Bu da onu göstərir ki, Ermənistan sülhə ciddi yanaşmır.

Beləliklə, düşünürəm ki, sərhəd-buraxılış məntəqəsinin açılışı Qarabağ ərazisində qeyri-qanuni, qadağan olunmuş vasitələrin, silahların gətirilməsinin qarşısını birləşikliyə alacaq və Ermənistanı sülh müqaviləsi imzalamağa məcbur edəcək. Bu, həm də Qarabağda yaşamaqda davam edən ermənilər tərəfindən Azərbaycanın təbii sərvətlərinin sonrakı istismarını da dayandıracaq".

Britaniyalı politoloq həmçinin qeyd edib ki, sərhəd-buraxılış məntəqəsinin açılması dünyaya humanitar yüklərin çatdırılması ilə bağlı heç bir blokadanın olmadığını göstərir: "Bundan başqa Rusiyanın və müəyyən qədər İranın dəstəklədiyi Ermənistanın bu keçid məntəqəsinin yaradılmasına razı olması onların sülh və sülh sazişinin yeganə irəliləyiş olduğunu başa düşdüyünü göstərir.

Mən ümid edirəm ki, iki tərəf - Azərbaycan və Ermənistan öz maraqlarını güdən üçüncü tərəfləri cəlb etmədən uzunmüddətli sülh sazişi hazırlamaq üçün danışıqlar masasına qayıdacaqlar. Dəfələrlə qeyd etdiyim kimi Paşinyanın özü də bilir ki, sülh onun ölkəsi üçün yeganə çıxış yoludur. Ermənistan Rusiya və İranın dəstəyinin kənara qoyulmalı, Azərbaycanla razılaşma üçün sülh müqaviləsi imzalanmalıdır".

"The Washington Post": Avropa ölkələri və Azərbaycan razılığa gəliblər

memorandum of Understanding for encouraging cooperation among
Bulgartransgaz, Transgaz, FGSZ, Eustream and SOCAR

BULGARTRANSGAZ TRANSGAZ FGSZ EUSTREAM SOCAR

çatdırmaq üçün Azərbaycanla anlaşma memorandumunu imzalayıb.

"Ukraynadakı müharibə bizi mehriban qonşuluq, həmrəylik və əməkdaşlıq anlayışlarının yeni ölçülərini axtarmağa vadar etdi. Bu, əsasən, beynəlxalq logistika xəritəsinə dəyişikliklər etmək imkanına malik olmaq üçün bizdən yeni həllər, yeni marşrut və təchizat axtarmağı tələb edir", - Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radev bildirib.

Bolqarıstan təbii qazı Yu-

nanıstanla birləşdirici interkonnektor vasitəsilə Azərbaycan İtaliyaya çatdırmaq üçün çoxseçməntli boru kəməri layihəsi olan Cənub Qaz Dəhlizinə bağlıdır. Interkonnektor Bolqarıstana ölkənin tələbatının, demək olar ki, üçdəbirini ödəyən bir milyard kubmetr Xəzər qazını tədarük etməyə imkan verir və həcmi ildə beş milyard kubmetrə çatdırmaq imkanına malikdir".

Qeyd edək ki, aprelin 25-də Sofiyada "Bulgartransgaz" (Bolqarıstan), "Transgaz"

(Rumıniya), FGSZ (Macarıstan) və "Eustream" (Slovakiya) və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) arasında əməkdaşlığın təşviqi ilə bağlı Anlaşma Memorandumunun imzalanması mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti Rumen Radev imzalanma mərasimində iştirak ediblər.

ABŞ-nin nüfuzlu "The Washington Post" nəşri Azərbaycanın və Avropa ölkələrinin qaz tədarükünü artırmaq barədə razılığa gəlmələri ilə bağlı məqalə hazırlayıb.

Bildirilir ki, Bolqarıstan, Rumıniya, Macarıstan və Slovakiyanın milli qaz sisteminin operatorları çərşənbə axşamı günü indiyə qədər Rusiya enerjisindən çox asılı olan ölkələrinin mövcud infrastrukturundan istifadə etməklə Azərbaycandan təbii qaz nəqlini artırmaq barədə razılığa gəliblər.

Məqalədə qeyd edilir:

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Avropa ölkələri ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti arasında sazişin imzalanmasını bir çox Avropa ölkələrinə daha böyük və təhlükəsiz qaz tədarükünü təmin edəcək, vaxtında atılan çox mühüm addım adlandırır.

Əliyev Bolqarıstanın paytaxtı Sofiyada keçirilən imzalanma mərasimində iştirak edib.

Moskvanın Ukraynaya müdaxiləsindən sonra Avropa İttifaqı (Aİ) Avropanın enerji mənbələrini Rusiya qazından uzaqlaşdırmağa çalışır. Aİ 2027-ci ilə qədər Azərbaycan qazının idxalını iki dəfə artıracaq ildə 20 milyard kubmetrə

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti Möhtərəm Cənab
İlham Əliyevə

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının*

*Birinci Vitse-Prezidenti Hö-
rmətli Mehriban Xanım Əliyevaya;*

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının*

Baş Naziri cənab Əli Əsədova;

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının*

*Fövqəladə Hallar Naziri Kə-
maləddin Heydərova;*

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının*

*Milli Məclisinin sədri Sahibə
Qafarova;*

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının*

*İnsan Hüquqları üzrə müvək-
kili, Ombudsman hörmətli Səbinə
Əliyevaya;*

*Surəti: Azərbaycan Respubli-
kasının qəzet və sayt rəhbərlərinə.*

*Sumqayıt şəhəri, 30-cu məhəl-
lə, 2A/15 saylı yaşayış binasının
sakinləri tərəfindən*

ŞİKAYƏT ƏRİZƏSİ

Qardaş Türkiyədə on bir əy-
alətdə baş vermiş, 50 mindən
çox insanın məhvinə, 150 min-
dən çox insanın şikəst olmasına
səbəb olan dəhşətli zəlzələdən
sonra, qonşu İranda və Suriya-
da bir-birinin ardınca baş verən

Bina yararsızdır amma, işbazlar əl çəkmir

zəlzələlərdən sonra paytaxt Ba-
kıda və Sumqayıtda köhnə, 4-5
bal gücündə zəlzələyə dözməy-
ən binaların acı taleyi bu binlar-
da yaşayan insanları çox nara-
hat edir. Tikiləndə təməli möh-
kəm qoyulmayan, yüksək ballıq
zəlzələ dayanıqlığı nəzərə alın-
mayan binaların yerlə-yeksan
olması an məsələsidir. Bu ba-
xımdan sovetdən qalma binalar
daha yüksək risklidir və onların
düzümlülüyünə zəmanət yox-
dur.

Hörmətli cənab Prezident!

Sovet dövründə inşa edilən
3-4 mərtəbəli binaların çoxunun
istismar müddəti başa çatıb.
Sovetdənqalma digər binaların
təbii fəlakətə davamlılığına heç
bir zəmanət yoxdur. Binalar
möhkəm özül üzərində tikilsə
belə, sonradan binalara edilən
artırmalar binaları çox yükləyib.
Bu artırmalar binanın təməlini
zədələyib və binaya əlavə ağır-
lıq salır. Onsuz da istismar
müddəti bitmiş köhnə binalar
sonradan edilən artırmaların tə-
sirilə əyilir. Yəni təbii fəlakət

zamanı təhlükəli riski yüksəlir.

Sumqayıt şəhərində 30-cu
məhəllə yerləşən 2A/15 saylı
yaşayış binası da risk qrupuna
aid olan bina. 32 mənzildən
ibarət 4 bloku 4 mərtəbəli ya-
şayış binası sonradan qanun-
suz olaraq 4 tərəfdən artırılıb.
Binanın bəzi sakinlərin vaxtilə
müvafiq qurumların "vasitəçiliyi
ilə" sonradan etdiyi artırmalar
nəticəsində bina çox yükləndiy-
indən, çökmək və uçmaq
təhlükəsilə üz-üzədir. Binaya
sonradan edilən qeyri-simmet-

rik artırmalarda dar sütunlardan
və borulardan istifadə edilib.
Konstruktiv möhkəmliyi çox zə-
ifdir. Təhlükə anında bu bina
texnoloji baxımdan standartlara
cavab vermir.

Hörmətli cənab Prezident!

Məlumdur ki, heç bir ölkə tə-
bii fəlakətdən sığortalınamayıb.
Dünyanın tərtib edilmiş seys-
mik xəritəsində Azərbaycan
da fəal seysmik zona hesab
olunur. Bəzi sakinlərin tamahı
güc gəlir, artıq yer qazanmaq
üçün başqalarının həyatlarını
da risk altına atırlar. Yerli qu-
rumlar bu cür qanunsuz artır-
maların qarşısını almaq əvəzi-
nə, maddi maraqlarını ödəmək
hesabına belə hallara göz yu-
murlar.

Hörmətli cənab Prezident!

Sizdən xahiş edirik Sum-
qayıt şəhəri 30-cu məhəllə əra-
zində yerləşən 2A/15 saylı ya-
şayış binasında bəzi sakinlərin
sonradan etdikləri artırmaların
standartlara uyğunluğunun yox-
lanılması üçün öz köməyinizi
əsirgəməyəsini.

Göstərcəyiniz kömək üçün
öncədən Sizə minnətdarlığımızı
bildiririk, cənab Prezident!

*Hörmətlə, Sumqayıt şəhəri,
30-cu məhəllə, 2A/15 saylı yaşayış
binasının sakinləri adından Əliyə-
va Yasəmən*

telefon. 546-72-64

Azərbaycan Respublikası-
nın prezidenti cənab İlham
Əliyevə

*Surəti: Ölkənin media or-
qanlarının rəhbərlərinə*

*Tovuz rayonu, Vahidli kənd
sakinini Şəhid və Qarabağ vetera-
nı anası Həsənova Ceyran Mə-
həmməd qızı tərəfindən*

Müraciət

**Hörmətli Cənab Prezi-
dent!**

**Hörmətli Media orqanla-
rının rəhbərləri!**

Nəzərinizə çatdırıram ki,
Kənd Təsərrüfatı nazirliyi Na-
zirlər Kabinetinin 1994-cü il,
15 yanvar tarixli, 10 sayılı qə-
rarını tam əsassız sayır, şəhid
və Qarabağ müharibə vetera-
nı ailəsinin haqqını pozur.

Ali təhsili, təcrübəsi və bi-
liyi ilə seçilən alim-aqronom
olan oğlum Həsənov Namə-
din Tofiq oğlu nazirliyin
rüşvətxor bandası qəsdən iş-
dən azad etdib, meydan su-
layırlar.

**Hörmətli Cənab Prezi-
dent!**

Bildirirəm ki, ailəmiz altı
nəfərdən ibarətdir, ailədə uç
azyaşlı uşaq və xəstə, daimi
müalicəyə ehtiyacı olan şəhid
və veteran anası var. Artıq
kommunal xərcləri ödəyə bil-
mirik, çünki ailədə işləyən tək
oğlum idi, onu da 18 aydır qa-
nunsuz olaraq işdən azad
ediblər.

Ailəmizə qarşı edilmiş

Bizi işdən çıxardıb ac qalmışıq

haqsızlığa görə, məcbur olub,
ölkə vətəndaşlığından da imti-
na etmişik. Qanunsuzluqların
və özbaşınalığın tuğyan etdiyi
Kənd Təsərrüfatı nazirliyində
bizi eşidən, şikayətə baxan
yoxdur. Kənd Təsərrüfatı na-
zirlik nəinki vətəndaşın tələbi-
ni, hətta Prezidentin və Baş
Nazirin imzaladığı qərarları
da əhəmiyyətsiz hesab edir.

**Hörmətli Cənab Prezi-
dent!**

Onu da qeyd etmək yerinə
düşər ki, Kənd Təsərrüfatı na-
zirliyi yanında Aqrar Xidmətlər
Agentliyinin, Laboratoriya,
Ekspertiza və Sertifikatlaşdır-
ma Mərkəzinin direktoru, ixti-
sasca neftçi olan Rəşad Va-
habzadə sabiq millət vəkili
Cümşüd Nuriyevin dediyi ki-
mi, milyardlarla dövlət vəsaiti-

ni mənimsəyib. Dövlət Sort
Sınaq Məntəqələrinə ayrılmış
subsidiyaları və ümumiyyətlə,
bu sahələrə ayrılan bütün və-
saitlər Rəşad Vahabzadə Ba-
kı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Nəcəf Nərimanov küçəsi 7A
ünvanında, asfalt üzərində
qurduğu saxta fermer kartına
köçürüb mənimsəyib. Bu sax-
takarlıq barədə dəfələrlə yaz-
saq da, hələ də araşdırana tapı-
lımır. Hər şey saxta olaraq
kağız üzərində qurulub.

Bundan əlavə, Lənkəran
DSSM-dən feyxoa, Zaqatala
DSSM-dən qoz, fındıq, Kürdə-
mir DSSM-dən buğda, Ağdam
DSSM-dən isə 70 ton buğda
Kamaz maşınlarla Rəşad Va-
habzadənin istədiyi yerə aparılıb.
Oradan satılaraq həmin
məhsulların pulu Rəşad Va-

habzadə tərəfindən mənimsə-
nilib.

Hazırda Rəşad Vahabzadə
həmin Dövlət Sort Sınaq
Məntəqələrinin işçilərini
məcbur edir ki, məhsulun ol-
maması barədə saxta akt tərtib
etsinlər və yeyintini gizlət-
sinlər. Hamıya yaxşı məlum-
dur ki, Dövlət Sort Sınaq Mə-
ntəqələri Kənd Təsərrüfatında
mühüm əhəmiyyət kəsb edən
sahə olduğuna görə, həmin
Məntəqələrə Respublikanın
ən keyfiyyətli torpaqları ayrılıb
və orada məhsulun olmaması
mümkün deyil.

**Hörmətli Cənab Prezi-
dent!**

Qeyd edim ki, bundan əla-
və, Rəşad Vahabzadə respubli-
ka üzrə torpaq və toxum ana-
lizləri üçün ayrılmış bütün dövlət
vəsaitlərini də mənimsəyib.
Analiz pullarından əvvəl ana-
lizlər üçün reaktivlər və kimyə-
vi maddələr alınarkən, özünə
yaxın olan MMC-lərlə işbirliyi
quraraq, külli miqdarda dövlət
vəsaitini mənimsəyib.

Toxum və torpaq analizləri
üçün respublika üzrə vətən-
daşlardan ödənilmiş pullar
milyonlarla manat təşkil edir.
İxtisasca neftçi, kənd tə-
sərrüfatından adi anlayışı ol-

mayan Rəşad Vahabzadə ye-
ni bir kəşfə əl atıb və külli mi-
qdarda dövlət vəsaitini mən-
imsəyib. Beləki, dünyanın
heç bir yerində səpindən son-
ra torpaq analizi aparılmadı-
ğı halda, Rəşad Vahabzadə
taxılın kollanma, boru və hətta
sümbül fazasında yanlış ola-
raq, torpaq analizləri apardı-
rır.

Əlavə olaraq qeyd edim ki,
Rəşad Vahabzadə respublika
üzrə təbəçiliyində olan bütün
təşkilatların dəftərxana xərclə-
rini, maşın və texnikalara ayrı-
lan təmir pullarını da yeyib,
heç bir təşkilata nə bir vərəq
kağız, nə ehtiyat hissəsi, nə
də bir manat da olsa, pul veril-
məyib.

**Hörmətli Cənab Prezi-
dent!**

Sizdən xahiş edirəm ki,
mənim Sizə yazdığım, lakin
Sizdən gizlədilmiş 1000-dən
artıq şikayət ərizəmi şəxsi nə-
zarətinizə götürüb, milyonlar-
la dövlət vəsaitini mənimsəy-
ən Rəşad Vahabzadə haqqın-
da ciddi tədbir görülməsinə
göstəriş verəsiniz. Bunu biz-
dən uğrunda minlərlə şəhid
verdiyimiz hüquqi Dövlətimiz,
onun ali qanunları və Sizin bu
sahədə apardığınız uğurlu
siyasət tələb edir.

*Dərin hörmət və ehturamla,
Şəhid və Qarabağ müharibə
veteranı anası Həsənova Ceyran
Məhəmməd qızı.*

*Tovuz rayonunun Vahidli
kənd sakini.*

Qəbələ

Sən mənim sevimli elim-obamsan,
Qoynunda doğuldum özüm, Qəbələ!
Vuruldu mən sənə gözəlliyinə,
Heyrandır hüsnünə gözüm Qəbələ!

Tarixlərdən sən qalmısan yadigar.
Yurdumuzda şöhrətin var, adın var.
Sərin sulu, hay-haraylı çayın var,
Dillərdə dastandır bizim Qəbələ.

Lazanın yolları bəzəkdir sənə,
Muçuq şalaləsi səs salıb elə,
Sinəndə çay axır belədən-bələ,
İstəmə qoynunda gözüm Qəbələ!

Adınla tanınır fındığın, qozun,
Şahdağın qoynunda bazarın, düzün,
Var Həcər qeyrətli gəlinin, qızın,
İzin ver, bunları yazım Qəbələ!

Yazı gözəl olur dağda, çəməndə,
Bülbüllər oxuyur səsi gələndə,
Yetmiş meyvəni özün dəyəndə,
Elə bil cənnətdir bizim Qəbələ!

Səmədin qəlbində gülür arzular,
Sonalı gölün var, isti suyun var.
Dağda şalalələr, düzdə quzun var.
Vardır o yerlərdə izin Qəbələ.

XƏYAL DÜNYASINA APARDI MƏNİ

Tanınmış jurnalist Sədaqət Kərimova-
nın 70 illiyinə ithaf edirəm.

Ellərdən ellərə yayıldı səsin,

Xalqımı sevənsən mehriban ana,
Tənha bir ağacın pıçılı səsi,
Dinlədim sonadək, daldım xəyala.

Sənət dünyasında tanındı adın,
Samurla sularla qoşa yaşadın,
Çətin yollar aşdın özün ucaldın,
Ömrün uzun olsun Sədaqət xanım.

Həzrin mahnuların səsi, sədası,
Xəyal dünyasına apardı məni,
İllərin zəhməti, sənət dünyası,
Zirvədən zirvəyə qaldırdı səni.

Dolanaraq şəhərləri, kəndləri,
Millətini tanıtmısan dünyada,
Arayıb, axtarıb illərdən bəri,
Dilimizi gətirmisən sən yada.

Qələmin düşmədi əlindən sənənin,
Millətin halına yanan sən oldun.
Arxası dayağı doğma ellərin,
Halına, dərdinə qalan sən oldun.

Sizi xalqımızın dəyəri kimi,
Dedim sevnələrin qəlbinə yazım.
Şair Süleymanın dediyi kimi,
Sıfırı yeddinin yanından pozum.

Atalar bu sözü deməyib əbəs,
Aslanın dişisi, erkəyi olmaz.
Yubileyin mübarək Sədaqət xanım,
Vallah qocalmaq sənə yarasmaz.

Səməd Səmədov
dövlət qulluqçusu

Düşüncələr

Oldum bu dünyayla baş-başa,
Çətin ala bildin istəyimi.
Həyatım bəzən oxşadı qışa
İsida bilmədim heç ürəyimi.

B ə -
zən titrədim, bəzən duruxdum,
Enişli, yoxuşlu yollarında mən.

Arzuma çatmaq istəyimlə vurnuxdum,
Həmdəm oldun mənə, mübarizəm sən.

Gördüm dünyanın hər üzünü,
Eşitdim insanların yalanını, düzünü,
Dinləyirəm, həyat, de sözünü,
Qalacaqmısan belə aç üzünü!?

Olmayıbdır uşaqlığımda oyuncayım, ve-
losipedim,
Böyüdüüm mən kotançı qoynunda,
Gəzirəm indi toyotada, neyləyim?
Olmamış yenə də velosipedim uşaqlığımda.

Enişli-yoxuşlu yollara düşdüm,
Onlar heç də hamar olmadı.
Yaxşı yadımdadır, gəzməyə getdim,
Dondurma almağa pulum olmadı.

Qəlbimdən keçəni edə bilmədim.
Heç olmasa bir dəfə vətənə gəlirəm.
Sizi ancaq unuda bilmədim,
Həsrətlə sızladı ürəyim mənim.

Taleyim belə imiş, nədir faydası,
Küsüb inciyirəm özüm-özümdən.
Dərdimi söylədim, sanki ürək yarası,
Şikayətlənmə artıq keşməkeşli ömürdən.

Deyiləm artıq təlaş keçmişimdən,
Keçibdir artıq həyata arzularım.
Həzz alıram nəvələrdən, nəticələrdən,

Fərəhdür, arxadır mənə övladlarım.

Bitib tükənməzdir sözlərim ancaq,
Gedirəm əvvəlki düz yolumu,
Əminəm irsim sizlərə qalacaq,
Çin eləyəcəksiniz bütün arzumu.

Bəsdür, Kamil, andın keçmişləri,
Neyləyim ürəyim doludur xatirələrlə.
Seçib onlardan ancaq nikbinləri,
Ötürmək istədim, bölüşdüm sizlərlə.

Kamil insan

Ailəmdən mənə hədiyyə

Nə qədər doğmadır gülüşün sənənin,
Bizimlə döyünür hər an ürəyini.
Ata, bu həyatda başqadır yerin
Daima isidir, ilq nəfəsin.

Nurlu baxışınla ovundur bizi.
Unudaq bir yerdə kədarimizi.
Qorusun qoy tanrı ailəmizi.
Səninlə bölüşək sevincimizi.

Xalqına, yurduna sadıq olmusan,
Ey əvəzsiz sirdaş, ey Kamil insan.
Ötsə tez illər, keçsə də zaman,
Ruhumda duyulur cavantlıq hər an.

Ata, hər sözünün mənası dərin,
Zəhmətlə böyüdü bizi əllərin,
Adını ucaldıb xoş əməllərin.
Yığıb başına bax, əzizlərin.

Bir ömür sürürsən uca adınla,
Fədakar insan, müdrik bir sima.
Kamillik yazılıb ömür payına
Bizə sən dayaqsan, yaşa daima.

Kamil Məmmədov
prezident təqəddüsü

Ad günün mübarək dəyərli ağsaqqal!

Həyat gözəlliklərini özündə birləşdirən qəlbi saf insanlarla ünsiyyət özü yeni bir həyat, başqa aləmdir. Onların kamil insanların əhatəsində ən adi bir kəlməni söyləməsi xoş münasibətdən kam almaq, ucalmaq özü həyat təcrübəsindən qaynaqlanmaqdır, insani keyfiyyətlərlə başqalarından seçilən dəyərli ziyalı, gözəl qəbli insan, gözəl ailə başçısı və ən başlıcası qayğıkeş ata olan

Səməd Cəlil oğlunun 86 illik yubileyidir. O 1937-ci il may 27-də Qəbələ rayonunda anadan olmuşdur. Bu gün ömür sarayından bir kərpic də qopub düşür. Ağsaqqalımız Səməd müəllimin fədakarlığı və mübarizliyi nəticəsində əldə etdiyi uğur və nailiyyətləri təqdire layiqdir. Özünə məxsus səlisdən danışdığı, nizam-intizamla gördüyü işləri xoş münasibət və mədəni davranışı onu tanıyanlara nümunə simvoludur. Doğum günü münasibətilə Səməd müəllimə daha uca zirvələrdə pərvaz etməsini, sağlam ömürlə övlad-nəvə-nəticəkötükə sevincini dadmasını, bir sözlə ən xoş arzularla könül xoşluğu diləyirik.

Doğum gününüz mübarək Səməd müəllim! Yeni yaşla sağlam olun, var olun!

Hörmətlə Kamil Məmmədov, prezident təqəddüsü, əməkdar mühəndis, Telman Nizamov akademik, əməkdar mühəndis, Sədiyar Səfərəliyev birinci dərəcəli dövlət qulluqçusu, Qərib Qəri-

bov dövlət qulluqçusu, Tofiq Allahverdiyev kənd ağsaqqallar şurasının sədri, Əjdər Şəfizadə, Sadıq Sadıqov əməkdar müəllim, Fərman Məhəmməd Əzizli maarif xadimi, əməkdar müəllim, rayon ağsaqqallar şurasının idarə heyətinin üzvü, «Paralel» qəzetinin bölgə müxbiri.

Övladları Elxan, Almaz, Kamran, Sevil, Mələhət, nəvələri Cəlil, Nüşabə, Cahangir, Nəcibə, Aytən, Gülşən, Səma, Rövşən, Rafael.

*Yaxşı adam, çox yazdılar xislətinə şeir sənənin,
Hərəkət bir cür tərif etdi, yaxşılığın nədir sənənin?
Yaxşılığa meyar üçün nə çəki var, nə ölçü var
Yaxşı adam nə edərsə, yaxşılığın nəzərində yaxşı olar.*

Tofiq Bayram

Fərman Məhəmməd Əzizli

*AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MAARİF XADİMİ,
ƏMƏKDAR MÜƏLLİM, AĞSAQQALLAR ŞURASININ
İDARƏ HEYƏTİNİN ÜZVÜ, PARALEL QƏZETİNİN
BÖLGƏ MÜXBİRİ*

(əvvəli ötən sayımızda)

Xəlil Rzanı "təbiyə" etmək üçün Mərkəzi Komitə "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetinə tapşırıq verdi ki, Xəlil Rzanın "Ana dili" və digər "zərəri" hesab edilən əsərlərinin əleyhinə tənqidi məqalə dərc etsin. Qəzet bu tapşırığı bir müddət süründürsə də, Yazıçılar İttifaqının rəhbərliyi tənqidi məqalənin dərcində ısrar etdi. Nəhayət, 1962-ci ilin iyunun 9-da tənqidçi İslam İbrahimovun Xəlil Rzanın əleyhinə yazdığı "İdeya saflığı uğrunda" adlı məqalə qəzetdə çıxdı. Məqalədə göstərilirdi ki, Xəlil Rza coşqun həyatımızı, kommunizm quran xalqımızın böyük işlərini şeirlərinin obyektə etmək əvəzinə yaxşı öyrənib bilmədiyi mövzulara əl atır. Buna nümunə kimi İslam İbrahimov onun Cənubi Azərbaycan mövzusunda yazmağını gətirir, "mənəm Araz boyda, Savalan boyda dərdim var, yaram var" misralarını həyküçülük və mövzu möhtəkirliyi adlandırır.

1962-ci ilin iyul ayının 11-də Mərkəzi Komitənin Təbliğat və Təşviqat şöbəsi müdirinin müavini Səlvər Aslanov respublikada ayrı-ayrı yazıçıların səhvləri haqqında Azərbaycan KP MK-ya geniş bir arayış hazırladı. O, qeyd edirdi ki, Xəlil Rzanın "Ana dili" şeirində və Qlavlit tərəfindən nəşrinə icazə verilməyən "Məftillə sarınmış yaralar" poemasında ciddi ideya qüsurları var. Qlavlit onun ideya cəhətdən qüsurlu olan bu əsərlərinin çap edilməsi əleyhinə Mərkəzi Komitəyə xəbərdarlıq etsə də, "Azərbaycan ədəbiyyatının irəliyə doğru hərəkətinə sırf arxaik mövqeden" yanaşan "Azərbaycan" jurnalı Xəlil Rzanın ideya cəhətdən qüsurlu şeirlərini dərc edib. Görünür jurnalın baş redaktoru Əbülfəsəne töhmət verməsini yumşaq cəza olub.

Bu arayışı əsas götürərək Azərbaycan KP MK Bürosu iyulun 17-də "Respublikanın ayrı-ayrı yazıçılarının səhvləri haqqında" məsələni müzakirə edib 7 bənddən ibarət qərar qəbul etdi. Qərarın ikinci bəndində yazılırdı: "Bizim partiyanın siyasətinə və yüksək proletar beynəlmiləçiliyi prinsipi zidd olan milli məhdudluq və lovgalıq kimi yanlış mövqeyə yuvarlanmış şair Xəlil Rzanın və tənqidçilər Məsud Əlioğlunun, Qulu Xəlilovun davranışı pislənilsin. Mətbuatda səhv çıxışına görə Məsud Əlioğlu "Azərbaycan" jurnalının redaksiya heyətinin tərkibindən çıxarılsın." Qərarın üçüncü bəndində deyilirdi: "İdeyaca qüsurlu və bədii cəhətdən zəif materiallar dərc etdiklərinə görə "Azərbaycan" jurnalının redaktoru Əbülfəsəne Ələkbərzadəyə və "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetinin redaktoru Qasım Qasımzadəyə töhmət verilsin."

Bu qərardan sonra Mərkəzi Komitənin 1962-ci ilin avqust ayında keçirilən plenumunda Vəli Axundov Yazıçılar İttifaqını

Mərkəzi Komitənin 1961-ci ilin fevralında ədəbiyyat haqqında qəbul etdiyi qərarı ləng yerinə yetirmək üstündə tənqid etdi. Buna misal olaraq o, Xəlil Rzanın "Ana dili" və "Məftillə sarınmış yaralar" əsərlərinin üzərində dayandı. Axundov dedi: "Yazıçılar İttifaqının partiya təşkilatı və xüsusilə mətbuat orqanları ədəbi gəncliyi kommunizm işinə hədsiz sədaqət ruhunda, milli məhdudluğun hər cür təzahürlərinə qarşı təbiyə etməli olan "Azərbaycan" jurnalının bu ilki üçüncü nömrəsi xüsusilə xarakterikdir. Həmin nömrədə Xəlil Rzanın şeirləri ilə yanaşı Qulu Xəlilovun bir məqaləsi dərc edilmişdir ki, həmin məqalənin müəllifi də milli lovgalığa qapılmışdır."

Axundovdan sonra çıxış

şik." Mehdi Hüseyn plenuma məlumat verdi ki, Xəlil Rzanın bu şeiri onun öz iştirakı ilə Yazıçılar İttifaqının Rəyasət Heyətində mühakimə olunmuş və bu şeirə öz səhifəsində yer vermiş "Azərbaycan" jurnalı kəskin tənqid edilmişdir.

Odla oynayan Xəlil Rza

edən Yazıçılar İttifaqının birinci katibi Mehdi Hüseyn birinci katibin tənqidi mülahizələrinə haqq qazandırdı, məruzədə adı çəkilən İttifaq üzvlərinin, xüsusilə Xəlil Rzanın düz yolda olmadıqlarını dedi. O, qeyd etdi ki, "mən "Ana dili" şeirinin hər sətirində düşünülmemiş, sağlam mühakimədən keçirilməmiş,

Vəli Axundov plenumdakı yekun sözündə bir daha bu məsələlərə döndü, Abbas Zamanovu tənbeh, Xəlil Rza və Məsud Əlioğlunu təbiyə etməyin zəruriliyini bildirdi. O, bütün bunları burjuva mədəniyyətinin kommunist cəmiyyətinə təsiri ilə izah etməyə çalışdı. Axundov məşhur bir rus deyimini – "müqəddəs

nun millətçi hərəkətlərinin pislənməsindən ibarət idi. Toplantıya Azərbaycan KP MK-nın Təbliğat və Təşviqat şöbəsinin müdiri Səlvər Aslanov, onun müavini Əziz Mirəhmədov və digərləri də dəvət edilmişdilər. Toplantıda izahat verən Xəlil Rza bildirdi ki, onun yazdığı bir sıra "əsərlərdə bir sıra kamala yetməmiş və tam bədii şəkli almamış motivlər vardır." Böyük mübahisələrə səbəb olmuş "Ana dili" şeirinə gəldikdə isə əlavə etdi ki, o, bu şeiri Moskvada oxuyarkən yazıb və bölmə rəhbəri Yaroslavski də onu bəyəniş. Müzakirələr başa çatdıqdan sonra partiya toplantısı 8 bənddən ibarət qərar qəbul etdi. Qərarında göstərilirdi: "Azərbaycan KP MK-nın qərarlarında, Vəli Axundov yoldaşın V plenumunda etdiyi məruzədə haqlı olaraq qeyd edilir ki, Xəlil Rzanın "Ana dili" və "Məftillə sarınmış yaralar" şeirləri milli məhdudluq ruhunda yazılmışdır".

Ədəbiyyat və sənətdəki "əyintilər" 60-cı illərin əvvəllərində Sovet rəhbərliyini də ciddi narahat etməyə başlamışdı. Manej meydanında rəssamların sərgisinə baxarkən Nikita Xruşşov bərk əsəbləşmişdi və bir sıra rəssamların mücərrəd tablolarına baxanda demişdi ki, bunları çəkmək üçün rəssam olmağa ehtiyac yoxdur, belə tabloları eşşeyin quyuğu ilə də çəkmək olar. 1963-cü ilin martın 7-8-də o, bütün Sovet yaradıcı elitasını öz başına yığıb "yolun azanları" hədələmişdi. Nikita Xruşşov Ernest Neizvestni, İlya Erenburq, Robert Rojdestvenski, Yevgeni Yevtuşenko, Vasili Aksyonov, Boris Jutovski, Andrey Voznesenski, Viktor Nekrasov, Konstantin Paustovski, Valentin Ka-

tayev və digər sovet yazıçı, şair və rəssamların müşavirədə "kuzkina mat" söyüşü ilə hədələdi. Respublika KP MK-nın ideoloji məsələlər üzrə katibi Xasay Vəzirov başda olmaqla Azərbaycan nümayəndə heyəti də orada iştirak etmişdi. Xasay müəllim tədbirdən qayıdıandan sonra martın 21-də respublika yaradıcı ziyalıların geniş müşavirəsini keçirdi. O, müşavirəsində dedi: allaha şükür olsun ki, (o vaxt hələ Allah sözü kiçik hərflə yazılırdı) Xruşşov yoldaşın yuxarıda adını çəkdiyi "pozucu" ünsürlərdən bizdə yoxdur. Amma son vaxtlar zəif, ideyasız, "orta səviyyəli" əsərlərin çoxalmasından, sənətkarların bir hissəsinin bilik və istedad səviyyəsinin aşağı olmasından şikayətlənərək dedi: "bir çox şeir kitablarını oxuyub öz-özünə düşünürsən ki, bəs hanı həyatımızın təsviri, hanı kommunizm quran insanlarımız, onların hissləri, həyəcanları, düşüncələri, arzuları? Niyə müasir varlığın təsviri bu qədər soyuq və sönükdür? Nə üçün şairlər əsrin böyük hadisələrini qoyub, çox zaman xırda, əhəmiyyətsiz mövzularla məşğul olurlar? Bəzi əsərlərdə hiss olunan məyusluq, ah-zar, xəstə, sentimental ruh haradan gəlmişdir? Öz fikrinin təsdiqi kimi o, dedi ki, "Xəlil Rza yoldaş "Dəli dağ" adlı simvolik bir şeir yazıb, özünü "ıldırımın qızıl nizələrinə" sinə gərmiş bir dağa bənzətmişdir ki, bu açıqdan-açıq tərslikdir, yolunu azmaqdır. Ən pisi budur ki, bu şeir Bakı mətbuatında rədd edilmiş, lakin müəllif guya "qoçaqlıq" eyləyib, onu gizləncə "Muğan pambığı" qəzetində buraxdırmışdır. Bu tamamilə biabırçı bir faktıdır."

Müşavirədən sonra Mehdi Hüseynin Mərkəzi Komitəyə yazdığı ikinci arayışda "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetini sət tənqid etmişdi. Qəzet haqqında yazdığı arayışda Mehdi Hüseyn göstərirdi ki, qəzet siyasi və mədəni hadisələrin işıqlandırılmasında bir qədər az olmaqla gəcikmələrə və səhvlərə yol verir. O, yazırdı: "Gənc şair Xəlil Rzanın şeirlərində milli məhdudluğu və lovgalıq təsvir edən kiçik bir yazıdan sonra redaksiya oktyabr ayında çıxan bayram nömrəsində baş məqalə əvəzinə həmin müəllifin zəif şeirlərini vermişdir". Qəribədir 60-cı illərdə Xəlil Rza haqqında yazılan arayışları ötən əsrin 80-ci illərinin sonunda onun haqqında yazılan arayışlarla müqayisə etdikdə onun ardıcıl olaraq kommunist rejimi tərəfindən tənqid edildiyi aydın olur. Bu baxımdan Respublika "Bilik" Cəmiyyəti İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini Qeysər Xəlilovun 1988-ci ilin avqust ayının 31-də birinci katib Əbdürrəhman Vəzirova yazdığı məktub çox səciyyəvidir...

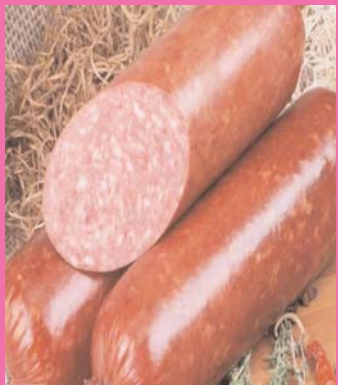
Cəmil Həsəni

sovet məfkurəsi ilə əlaqəsi olmayan kəmsavad fikirlərin necə qaba ifadə olunduğunu sübut üçün vaxt və enerji sərf etməyi lazım görmürəm. Bu şeir yalnız müəllifin dünyagörüşündəki naqışlı, dar düşüncəliliyə və ən nəhayət sovet poeziyasının bədii prinsiplərini yaxşı dərk etmədiyinə və adi sənətkarlıq tələblərini unuduğuna bir misal ola bilər... Xəlil Rza gəncdir, təcrübəsizdir, görünür bir az da şöhrətpərəstdir. Etiraf etməliyəm ki, gənclərin təbiyyəsinə o qədər də ciddi fikir verməmi-

dəs yer boş qalmır" deyimini misal çəkib ideoloji cəbhədə təbliğat işlərinin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. O, açıqca dedi ki, beynəlmiləçilik, xalqlar dostluğu Azərbaycan cəmiyyətinin böyük nailiyyətidir, "əgər Abbas Zamanov və Xəlil Rza bunlara əl qaldırırlarsa, deməli bizim üçün, kommunistlər üçün, sovet adamları üçün ən müqəddəs olan şeylərə əl qaldırırlar. Ona görə belə adamlar partiya orqanlarından aman gözləməməlidir".

Azərbaycan KP MK plenu-

Kolbasanın keyfiyyətinə verilən tələblər

Kolbasa sevilən qəlyanaltı qidalardan biri sayılır. Onun tarixinə nəzər salanda məlum olur ki, bu məhsul qatqısız olaraq ancaq ətdən hazırlanıb. Xırda-xırda doğranılmış tikələri təmizlənmiş heyvan bağırsaqlarına doldurub müxtəlif ədəvalar və duz əlavə edir, daha sonra uc-uca bağlayıb qurutmaq üçün asır, bəzən hissə də verirdilər.

İndi kolbasanın içində ətdən başqa hər şeyə rast gəlmək mümkündür. Bu yaxınlarda Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi apardığı monitorinq nəticəsində tərkibində nainki mal ətinə, heç malın DNT-sinə də rast gəlmədikləri markaların siyahısını çıxarıb.

Qida mütəxəssisi Aytac Zülfüqarlı deyib: "Kolbasalarda quruma, parçalanma, içərisində su və normadan artıq yağ, yapışqanlıq, rənginin çox tünd və ya çox açıq olması onun düzgün istehsal edilmədiyini göstərir. Kolbasa məhsulu dilimləndikdə çətin kəsilməməli, yapışmamalı, dilimlər parçalanmamalı və rəngi çəhrayıdan tünd qırmızıya qədər, bərabər qarışdırılmış və bəzəkərsiz olmalıdır. Kolbasa məhsulunda həmin əlamətlərə rast gəlinməsi onun standartlara uyğun olmadığından xəbərdar verir. Kolbasanın xəmiri bircinsli olmalı, hətta quruyanda da eyni şəkildə qurumalıdır. Kolbasanı doğrayanda xoşagəlməz qoxu, yedikdə acılıq, mədədə ağırlıq hiss olunması da onun keyfiyyətsiz hazırlanmasına dəlalət edir".

Mütəxəssislər gün ərzində 50 qramdan çox kolbasa yeməməyi, hətta mümkünsə ayda bir dəfə istehlak etməyi tövsiyə edirlər.

Yaya qədər sağlam arıqlamağın yolları

Yaya qədər arıqlayıb ideal bədən quruluşuna sahib olmaq istəyirsinizsə, lifli qidalara üstünlük verməlisiniz.

Bu sözləri rusiyalı endokrinoloq Maria Kaloşina öz müsahibəsində deyib. Ekspert sağlamlığa zərər vurmada arıqlamağın əsas qaydalarını izah edib.

"Tərəvəzlər pəhriz lifinin əla mənbəyidir. Lif mədəni doldurur və uzun müddət doyurur, qanda şəkər səviyyəsini tənzimləməyə kömək edir, xolesterin səviyyəsini aşağı salır", - mütəxəssis izah edib.

Kaloşina arıqlama prosesində diqqətli olmağı və bədəne zərər verməməyi tövsiyə edib. Onun sözlərinə görə, sərt məhdudiyətlər həzm sisteminin pozulmasına gətirib çıxarır. Əgər bir tikə tort yeməyinizsə və səhər tərəzidə çəkinizin artdığını gördünüzsə, təşvişə düşməyin. Bu, artıq mayedir və pəhrizi normaya saldıqdan sonra dərhal yox olur. Endokrinoloq vurğulayıb ki, insanlar susuzluğu aclıqla səhv sala bilərlər. Yemək istəyi varsa, 200 millilitr su için və aclıq hissini yenidən nəzərdən keçirin.

"Eyni zamanda lazım olduqca içmək lazımdır, özünüzdə iki litr su içməyə məcbur etməyin. Suyu çox içsəniz, böyrəklərə yük artacaq, dövrən edən qanın həcmi artacaq və bu da öz növbəsində kəllədaxili təzyiqin

çox yemək riski ilə üzləşirsiniz. Tərkibində lif olmayan yarımfabrikat qidalar yeməyin. Yağsız qidalara da üstünlük verməyin, onlardan praktiki olaraq heç bir fayda yoxdur. Bundan əlavə, bəzəndə faydalı mikroelementlərin

artmasına, baş ağrılarına səbəb ola bilər. Oyandıqdan sonra bir stəkan ilıq su içmək müalicəvi təsirə malikdir", - ekspert vurğulayıb.

Endokrinoloq səhər yeməyini də ötürməməyi tövsiyə edib: "Səhər yeməyinin kalori miqdarı ümumi pəhrizin təxminən 35 faizini təşkil etməlidir. Səhər yeməyini ötürməklə naharda lazım olduğundan daha

səviyyəsinə nəzarət etməlisiniz. Onların çatışmazlığı da daimi aclıq hissəyə səbəb ola bilər.

Gündəlik rejiminizi izləyin. Ən az 8 saat və saat 23.00-dan gec olmayaraq yatmaq hər şeydən daha çox vacibdir. Saat 23.00-dan 1.00-a qədər olan müddətdə yağların parçalanması prosesində iştirak edən lipaz hormonu ifraz olunur", - mütəxəssis əlavə edib.

Meyvələrin qabıqlı yeyilməsi daha faydalıdır

Meyvə-tərəvəzlərin qabıqlarının faydalı olması hər kəsə məlum olsa da, əksər hallarda onun qabığını soyandan sonra istehlak edirlər. Doğrudur, elə meyvələr var ki, onun qabığını birbaşa yemək olmaz. Lakin elələri də var ki, onu soymağa ehtiyac yoxdur.

Həkim-diyetoloq Ofeliya Tahirova deyib: "Meyvə və tərəvəzin qabıqlı şəkildə yeyilməsi çox faydalıdır. Gündəlik istifadə edilən meyvə-tərəvəzlər tam orqanizmə yetibərsə, onların qabıqlı halda yeyilməsi məsləhətdir, çünki orqanizmə üçün faydalı sayılan lif qatı qabığın üzərində daha çox olur".

Meyvə-tərəvəzlərin qabığında müxtəlif vitaminlər olur. Məsələn, kartof qabığı S və B6 vitaminləri, fosfor və maqneziumla zəngindir, limon qabığı ürəyə faydalıdır, eyni zamanda sinir sistemini sakitləşdirir.

Meyvə və tərəvəzləri qabıqlı şəkildə yemək bir çox xəstəliklərin müalicəsinə müsbət təsir göstərir. Tərəvəzləri istənilən vaxtda, meyvələri isə günün birinci yarısında yeməyi məsləhət gören həkim-diyetoloq deyib: "Meyvə-tərəvəzlər artıq çəkiyə səbəb olmamaq baxımından ən alternativ qida məhsulu sayılır. Hər yeyilən yeməyin yanında tərəvəz porsiyası olmalıdır. Daha yaxşı olar ki, onun miqdarı yeməkdən az olmasın".

Mixək yaşlı insanların qan damarları üçün faydalıdır

Tərkibindəki vitaminlər, minerallar, antioksidantlar sayəsində mixək yaşlı nəslin sağlamlığına yaxşı təsir edir.

Diyetoloq, tibb elmləri doktoru Marqarita Korolyovanın sözlərinə görə, mixək damarların möhkəmləndirilməsi üçün faydalıdır: "O, yaşlı nəslə damar divarının və hüceyrə membranlarının bütövlüyünü qoruyub saxlayır. Bu ədviyyatın istehlakı iltihab əleyhinə təsirə malikdir".

Mixək təkə sərbəst radikallara deyil, həm də orqanizmdə iltihab səbəb ola biləcək digər amillərə qarşı da müqavimət göstərir. M.Korolyova bəzən mixəyin allergik simptomların yaranmasına səbəb olmasına diqqət yetirib. Mütəxəssis əlavə edib ki, bu cür ədviyyatlar heç də bütün insanların nəticəsiz istifadə edə biləcəyi universal məhsul deyil.

Təsisçi:

Tapdıq Abbas

Baş redaktor:

Akif Nəsirli

Birinci müavin:

Sahnaz Salehqızı

İnformasiya şöbəsinin müdiri:

Röyal Əsədli

Bölgə müxbirləri:

Vaqif Cəmiləoğlu
Sadıq Sadıqlı
İqbal Məmmədov
Əlizadə Nəhmədağaoğlu
İlkin Əsədzadə

Qəzet 16 fevral 2003-ci ildən çıxır.

Ünvan: AZ 1073, Azərbaycan, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə
"Azərbaycan" nəşriyyatı
Tel: 510 15 07, Fax: 510 15 06
E-mail: paralel_qazeta@mail.ru
Qəzet "Son Dakika" MMC-nin mətbəəsində çap olunub.
Əlyazmalara rəy verilmir və geri qaytarılmır.
Qeydiyyat №257
Sifariş: 2185 Tiraj: 1550